

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΤΡΙΤΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Μαΐου 1990

για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων

(90/232/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100 Α,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι το Συμβούλιο, με την οδηγία 72/166/ΕΟΚ⁽⁴⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 84/5/ΕΟΚ⁽⁵⁾, ενέκρινε διατάξεις για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων και με τον έλεγχο της υποχρέωσης προς ασφάλιση της ευθύνης αυτής.

ότι το άρθρο 3 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ επιβάλλει σε κάθε κράτος μέλος να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε η αστική ευθύνη σχετικά με την κυκλοφορία οχημάτων, ο συνήθης τόπος στάθμευσης των οποίων βρίσκεται στο έδαφός του, να καλύπτεται από ασφάλιση· ότι οι καλυπτόμενες ζημιές καθώς και οι όροι της ασφάλισης αυτής πρέπει να καθορίζονται στα πλαίσια των μέτρων αυτών.

ότι, με την οδηγία 84/5/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, μειώνονται σημαντικά οι διαφορές μεταξύ των κρατών

μελών όσον αφορά το επίπεδο και το περιεχόμενο της υποχρεωτικής ασφάλισης της αστικής ευθύνης· ότι, πάντως, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην κάλυψη της εν λόγω ασφάλισης.

ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί παρόμοια μεταχείριση των θυμάτων τροχαίων ατυχημάτων άσχετα με το που λαμβάνει χώρα το ατύχημα στο εσωτερικό της Κοινότητας.

ότι, ειδικότερα, υπάρχουν κενά στην υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη των επιβατών των αυτοκινήτων οχημάτων σε ορισμένα κράτη μέλη· ότι πρέπει να πληρωθούν τα κενά αυτά ώστε να προστατευθεί αυτή η ιδιαίτερα τρωτή κατηγορία δυνητικών θυμάτων.

ότι πρέπει να αρθεί κάθε αβεβαιότητα ως προς την εφαρμογή της πρώτης περίπτωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 3 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ· ότι όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια υποχρεωτικής κάλυψης στον τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων πρέπει να καλύπτουν όλο το έδαφος της Κοινότητας.

ότι, προς το συμφέρον του ασφαλιζόμενου, θα πρέπει επιπλέον κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο να διασφαλίζει, σε κάθε κράτος μέλος, έναντι ενιαίου ασφάλιστρου, την κάλυψη που απαιτείται από τη νομοθεσία του ή την κάλυψη που απαιτεί η νομοθεσία του κράτους μέλους της συνήθους στάθμευσης του οχήματος, όταν αυτή η τελευταία είναι υψηλότερη.

ότι το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ απαιτεί από κάθε κράτος μέλος να ιδρύει ή να εγκρίνει ένα οργανισμό αποζημίωσης των θυμάτων των ατυχημάτων που προκαλούνται από ανασφάλιστα οχήματα ή οχήματα που δεν έχουν αναγνωρισθεί· ότι, πάντως, η εν λόγω διάταξη δεν αλλοιώνει το δικαίωμα των κρατών μελών να θεωρούν την παρέμβαση του εν λόγω οργανισμού σαν επικουρική ή μη επικουρική.

(1) ΕΕ αριθ. C 16 της 20. 1. 1989, σ. 12.

(2) ΕΕ αριθ. C 304 της 4. 12. 1989, σ. 41 και ΕΕ αριθ. C 113 της 7. 5. 1990.

(3) ΕΕ αριθ. C 159 της 26. 6. 1989, σ. 7.

(4) ΕΕ αριθ. L 103 της 2. 5. 1972, σ. 1.

(5) ΕΕ αριθ. L 8 της 11. 1. 1984, σ. 17.

ότι, πάντως, στην περίπτωση ατυχήματος που έχει προκληθεί από ανασφάλιστο όχημα, απαιτείται από το θύμα σε ορισμένα κράτη μέλη να αποδείξει ότι το υπεύθυνο μέρος δεν είναι σε θέση ή αρνείται να καταβάλει την αποζημίωση, προτού προσφύγει στον οργανισμό αυτό· ότι ο οργανισμός αυτός βρίσκεται σε ευνοϊκότερη θέση σε σχέση με το θύμα για να ασκήσει αγωγή εναντίον του υπεύθυνου μέρους· ότι συνεπώς θα πρέπει να αποφεύγεται ο οργανισμός αυτός να μπορεί να απαιτεί από το θύμα να αποδείξει, προκειμένου να αποζημιωθεί, ότι ο υπεύθυνος δεν είναι σε θέση ή αρνείται να πληρώσει·

ότι στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ του εν λόγω οργανισμού και του ασφαλιστή της αστικής ευθύνης ως προς το ποιός θα πρέπει να αποζημιώσει το θύμα του ατυχήματος, τα κράτη μέλη, για να αποφευχθεί καθυστέρηση της καταβολής της αποζημίωσης στο θύμα, θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να οριστεί ποιο από τα μέρη αυτά υποχρεούται, σε πρώτη φάση, να αποζημιώσει το θύμα, εν αναμονή της επίλυσης της διαφοράς·

ότι τα θύματα τροχαίων ατυχημάτων συναντούν ενίοτε δυσχέρειες προκειμένου να πληροφορηθούν ποια ασφαλιστική εταιρεία καλύπτει την αστική ευθύνη που απορρέει από τη χρήση αυτοκινήτου οχήματος ενεχομένου σε ατύχημα· ότι, προς το συμφέρον των θυμάτων αυτών, πρέπει τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα που θα εξασφαλίζουν ότι η πληροφορία αυτή θα παρέχεται το συντομότερο δυνατόν·

ότι θα πρέπει να συμπληρωθούν κατά τρόπο ενιαίο οι δύο προηγούμενες οδηγίες σχετικά με την αστική ευθύνη που προκύπτει από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω επιχειρήματα·

ότι ένα τέτοιο συμπλήρωμα, έχοντας ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της προστασίας των ασφαλισμένων και των θυμάτων από ατυχήματα, θα διευκολύνει ακόμη περισσότερο τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων της κοινότητας και συνεπώς την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· ότι συνεπώς θα πρέπει να ληφθεί ως βάση υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή·

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 Γ της συνθήκης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το μέγεθος της προσπάθειας που απαιτείται να καταβάλουν ορισμένες οικονομίες που παρουσιάζουν διαφορές ανάπτυξης· ότι, συνεπώς, υπέρ ορισμένων κρατών μελών θα πρέπει να ισχύσει ένα μεταβατικό καθεστώς που θα επιτρέπει τη βαθμιαία εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Υπό την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ, η ασφάλιση που προβλέπει το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ καλύπτει την ευθύνη για σωματικές βλάβες όλων των επιβατών, πλην του οδηγού, που προκύπτουν από την κυκλοφορία ενός οχήματος.

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοείται ως «όχημα» οποιοδήποτε όχημα όπως καθορίζεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι όλα τα συμβόλαια υποχρεωτικής ασφάλισης της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία των οχημάτων:

- καλύπτουν, βάσει ενιαίου ασφαλιστρου, όλο το έδαφος της Κοινότητας και
- εξασφαλίζουν, βάσει αυτού του ίδιου ενιαίου ασφαλιστρου, σε κάθε κράτος μέλος, την κάλυψη που απαιτείται από τη νομοθεσία του ή την κάλυψη που απαιτεί η νομοθεσία του κράτους μέλους της συνήθους στάθμης του οχήματος, όταν αυτή η τελευταία είναι υψηλότερη.

Άρθρο 3

Στο άρθρο 1 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ, προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν επιτρέπουν στον οργανισμό να απαιτεί, προκειμένου να καταβάλει την αποζημίωση, να αποδείξει το θύμα καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι το υπεύθυνο για το ατύχημα μέρος δεν είναι σε θέση ή αρνείται να πληρώσει.»

Άρθρο 4

Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ του οργανισμού που αναφέρει το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ και του ασφαλιστή αστικής ευθύνης για το ποιός πρέπει να αποζημιώσει το θύμα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να οριστεί ποιο από τα μέρη αυτά υποχρεούται, σε πρώτη φάση, να αποζημιώσει το θύμα αμελλητί.

Εάν τελικά αποφασισθεί ότι το άλλο μέρος θα έπρεπε να είχε καταβάλει την αποζημίωση εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, αυτό το άλλο μέρος θα επιστρέψει το οφειλόμενο ποσό στο μέρος το οποίο την κατέβαλε.

Άρθρο 5

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα πρόσωπα τα οποία ενέχονται σε τροχαίο ατύχημα είναι σε θέση να πληροφορηθούν το συντομότερο δυνατόν ποιες ασφαλιστικές εταιρείες καλύπτουν την αστική ευθύνη που απορρέει από τη χρήση εκάστου των οχημάτων που αφορά το συγκεκριμένο ατύχημα.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1995, έκθεση για την εφαρμογή της παραγράφου 1.

Η Επιτροπή, ενδεχομένως, υποβάλλει στο Συμβούλιο κατάλληλες προτάσεις.

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1992. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1:

- Η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία έχουν προθεσμία έως τις 31 Δεκεμβρίου 1995 για να συμμορφωθούν με τα άρθρα 1 και 2,
- η Ιρλανδία έχει προθεσμία έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998 για να συμμορφωθεί με το άρθρο 1 όσον αφορά τους επιβάτες που καταλαμβάνουν την πίσω θέση μοτοσυκλέτας και προθεσμία έως τις 31 Δεκεμβρίου 1995 για να συμμορφωθεί με το άρθρο 1 όσον αφορά τα άλλα οχήματα καθώς και με το άρθρο 2.

Άρθρο 7

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 14 Μαΐου 1990.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

D. J. O'MALLEY